

NCTV en AIVD waarschuwen voor ‘bewuste normalisering’ van rechts-extremisme, ook bij politieke partijen

Ruben Stift

Aanhangers van rechts-extremistisch gedachtegoed in Nederland proberen „bewust” hun ideeën gangbaarder te maken. Via demonstraties, racistische uitingen online én het van binnenuit beïnvloeden van politieke partijen proberen zij racistische ideeën te populariseren. Tegelijkertijd neemt de ontvankelijkheid voor dit gedachtegoed toe. Daarvoor waarschuwen de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) dinsdag in [een analyse](#).

In dit wereldbeeld staan witte superioriteit en haat tegen mensen met een migratie-achtergrond en andersdenkenden centraal, schrijven de analisten in het rapport. Maar volgens de AIVD en de NCTV doen rechts-extremisten aan „façadepolitiek”: de groepen presenteren een „zachtere versie” van hun eigenlijke denkbeelden, waardoor deze voor een grotere groep acceptabel lijken.

De normalisering vindt online plaats, waar met behulp van video’s, cartoons en *memes* racistische ideeën worden verspreid. Ook sluiten rechts-extremisten zich aan bij demonstraties tegen asielbeleid. Volgens het rapport worden rechts-extremisten daarnaast lid van politieke partijen, proberen zij functies binnen die partijen te krijgen en mengen zij zich op (internationale) bijeenkomsten met uiterst rechtse opiniemakers, influencers en politici.

Volgens het rapport gaat het om een strategie. „Ze zijn zich ervan bewust dat er meer ruimte ontstaat om hun ideeën daadwerkelijk te verwezenlijken als deze breder zijn geaccepteerd.” Zo wordt in uitingen online of op demonstraties bijvoorbeeld „de nadruk op cultuur en identiteit” gelegd in plaats van op het stichten van een witte etnostaat, „het uiteindelijke doel”, om zo „acceptabeler over te komen”.

De AIVD en NCTV noemen in hun rapport geen politieke partijen bij naam. *NRC* beschreef eerder hoe Forum voor Democratie (FVD), goed voor zeven zetels in de Tweede Kamer, zich verbindt met [rechts-extremisten](#) en meerdere mensen met een rechts-extremistisch verleden op kandidatenlijsten voor de gemeenteraadsverkiezingen stonden.

Een ander voorbeeld van normalisering is volgens het rapport het steeds bredere politieke gebruik van het woord „remigratie”. Dat is een „verhullende term” die in de visie van rechts-extremisten neerkomt op het gedwongen vertrek van mensen met een andere cultuur, religie of etniciteit. Naast FVD noemt ook de PVV „een inzet op [remigratie cruciaal](#)„. JA21 wil volgens het [partijprogramma](#) „[remigratie] bevorderen bij mislukte integratie”.

Ontvankelijkheid neemt toe

Volgens het rapport zorgt de toenemende „ontvankelijkheid” ervoor dat de dreiging voor de democratie

groter wordt. „Als extremistische ideeën en taalgebruik normaliseren en grenzen verschuiven, kan dit invloed hebben op de veiligheid”, zegt Marc Kuipers, Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid, in een persbericht. „Ook geweldsbereide personen kunnen zich door die normalisering gelegitimeerd voelen om daadwerkelijk in actie te komen.”

Volgens AIVD en NCTV is het belangrijk dat het bewustzijn groeit voor deze werkwijze van rechts-extremisten. „Het is van groot belang dat het niet normaal wordt om te spreken over bijvoorbeeld remigratie zonder te weten wat rechts-extremisten hiermee eigenlijk bedoelen.”

Simone Smit, directeur-generaal van de AIVD, zegt dat de veiligheidsdienst „al jaren” waarschuwt voor rechts-extremistisch gedachtegoed. Toch is de timing van de publicatie opvallend: afgelopen weekend vonden er op het Malieveld in Den Haag [rechts-extremistische rellen](#) plaats, waarbij aanwezigen rondliepen met neonazistische vlaggen en symbolen. Ook werd geweld gebruikt tegen de politie, waarop 24 aanhoudingen volgden.

Maak NRC jouw voorkeursbron op Google

Bij Google kan je nu zelf aangeven welke nieuwsbronnen jij vaker wil zien in je zoekresultaten. [Meer informatie](#)

[Kies NRC als voorkeursbron](#) Melding voorkeursbron sluiten